

Sarajevo, 29.08.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.08.2016.- 26.08.2016.

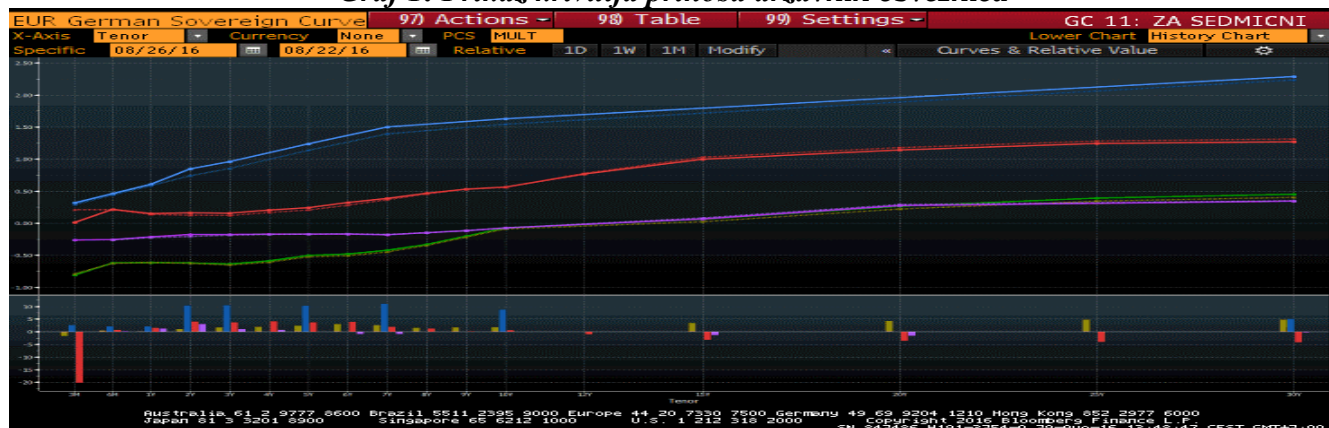
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	19.8.16	-	26.8.16		19.8.16	-	26.8.16		19.8.16	-	26.8.16		19.8.16	-	26.8.16	
2 godine	-0,61	-	-0,61	→	0,75	-	0,84	↗	0,15	-	0,17	↗	-0,20	-	-0,17	↗
5 godina	-0,50	-	-0,50	→	1,16	-	1,24	↗	0,24	-	0,24	→	-0,18	-	-0,17	↗
10 godina	-0,03	-	-0,07	↘	1,58	-	1,63	↗	0,62	-	0,56	↘	-0,08	-	-0,07	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	19.8.16	-	26.8.16	
3 mjeseca	-0,793	-	-0,809	↘
6 mjeseci	-0,630	-	-0,622	↗
1 godina	-0,603	-	-0,591	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.08.2016. godine (pune linije) i 19.08.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Iako je u tjednu ranije zabilježen rast prinosa obveznica eurozone srednjeg i dugog roka dospelja, isti su početkom proteklog tjedna ponovo smanjeni. Na kretanje prinosa obveznica u eurozoni utjecaj i dalje imaju špekulacije u vezi s pitanjem da li će Fed povećati referentnu kamatnu stopu već u rujnu ili će i dalje čekati konkretnije dokaze da je za to došlo vrijeme, a volatilnosti kretanja prinosa doprinose oprečne izjave Fedovih zvaničnika u posljednje vrijeme. Iako su pozitivni podaci PMI indeksa za eurozonu objavljeni u utorak doprinijeli priličnom rastu europskih indeksa dionica, to se nije odrazilo na bitnije promjene prinosa obveznica eurozone. Tijekom proteklog tjedna su objavljeni Ifo indeksi poslovnog povjerenja, koji su u Njemačkoj zabilježili najniže razine u posljednjih šest mjeseci, što ukazuje na to da je Brexit počeo da djeluje na raspoloženje investitora. Promatrano na tjednoj razini, prinosi obveznica kraćeg i srednjeg roka dospelja nisu zabilježili promjene, dok su prinosi dugoročnih obveznica eurozone zabilježili pad.

Član IV ECB-a Coeure izjavio je da bi nedostatak vladinih reformi za poticaj gospodarskog rasta mogao primorati uvođenje dodatnih monetarnih stimulansa, čak i ako to znači dodatne rizike. On je dodao i da gospodarski rast u eurozoni dobija na snazi, te da će taj trend biti nastavljen, ali da oporavak nije toliko snažan koliko bi ECB željela da bude. Slično tome, ovaj zvaničnik ECB-a je na konferenciji središnjih

banaka u SAD-u krajem proteklog tjedna izjavio da su negativne kamatne stope bile veoma učinkovite u jačanju gospodarskog rasta i inflacije, te u održavanju cjenovne stabilnosti u srednjem roku. Ipak, ove mjere su poduzete pod implicitnom pretpostavkom da će biti prolaznog karaktera, ali on smatra da postoji mogućnost da smanjenje kratkoročnih kamatnih stopa ka učinkovito niskim razinama u budućnosti postane češće, u slučaju makroekonomskih šokova, ukoliko gospodarstva ne sprovedu potrebne reforme, s tim da bi stimulativni učinci niskih kamatnih stopa u tom slučaju bili znatno slabiji.

Njemačka je emitirala petogodišnje obveznice po prinosu od -0,51%, što je razina jednaka rekordno niskom prinosu ostvarenom na aukciji obveznica ovog dospijeća u srpnju. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,593%), šestomjesečne (-0,595%) i jednogodišnje (-0,587%), a Njemačka jednogodišnje (-0,611%) trezorske zapise. Španjolska je emitirala tromjesečne (-0,351%), te po rekordno niskom prinosu devetomjesečne (-0,256%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	KOLOVOZ	53,1	53,3	53,2
2.	PMI kompozitni indeks – Njemačka (prelim.)	KOLOVOZ	55,1	54,4	55,3
3.	PMI kompozitni indeks – Francuska (prelim.)	KOLOVOZ	50,4	51,6	50,1
4.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	KOLOVOZ	-7,7	-8,5	-7,9
5.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	KOLOVOZ	108,5	106,2	108,3
6.	GDP – Njemačka (tromjesečno)	II tromjesečje	0,4%	0,4%	0,7%
7.	GDP – Francuska (tromjesečno) 2. prelim. podatak	II tromjesečje	0,0%	0,0%	0,7%
8.	GDP – Španjolska (tromjesečno)	II tromjesečje	0,7%	0,8%	0,8%
9.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	SRPANJ	-20,5	-19,1	5,4
10.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	LIPANJ	-	0,9%	1,5%
11.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	SRPANJ	5,0%	4,8%	5,0%

SAD

Početkom proteklog tjedna financijsko tržište u SAD-u je bilo relativno mirno, jer su investitori iščekivali govor predsjednice Feda Yellen, koji je održan u petak na konferenciji središnjih bankara u Jackson Holeu, SAD. Prinosi američkih obveznica prije petka nisu bilježili značajne promjene, ali su u petak povećani, nakon što je predsjednica Yellen veoma pozitivno ocijenila stanje u domaćem gospodarstvu. Prema njenim riječima, ekonomski rast SAD-a nije brz, ali je dovoljno dobar da se osigura poboljšanje stanja na domaćem tržištu rada, a stopa nezaposlenosti se kreće ispod 5%. Međutim, inflacija se i dalje nalazi ispod ciljane razine od 2,0%, što je djelomično rezultat prolaznih učinaka ranijeg smanjenja cijena energenata i cijena uvezene robe, ali se očekuje rast stope inflacije na ciljanu razinu tijekom nekoliko narednih godina. Na osnovi ovih ekonomskih očekivanja, članovi FOMC-a i dalje smatraju da je postupno povećanje referentne kamatne stope adekvatna mjera, kako bi se dostigli i održali zadani ciljevi. Yellen je navela da u svjetlu kontinuiranih solidnih performansi tržišta rada i očekivanja koja se odnose na ekonomsku aktivnost i inflaciju, vjeruje da su pojačani razlozi za povećanje referentne kamatne stope tijekom narednih mjeseci. Ona je, također, naglasila da će donošenje ove odluke ovisiti o stupnju u kojem nadolazeći ekonomski podaci potvrđuju FOMC-ova očekivanja. Yellen je istakla da je ekonomski rast neizvjestan, te da se monetarna politika ne nalazi na točno određenom kursu. Nakon njenog govora prinosi američkih obveznica su povećani za pet do osam baznih bodova na dnevnoj razini.

I drugi Fedovi zvaničnici su tijekom proteklog tjedna davali izjave u kojima su navodili da se zalažu za povećanje referentne kamatne stope. Pod utjecajem navedenog, vjerojatnoća povećanja referentne kamatne stope, koja se mjeri na osnovi fjučersa na Fedovu efektivnu kamatnu stopu, za rujanski sastanak FOMC-a je povećana sa razine od 24%, koliko je zabilježeno početkom tjedna, na razinu od 42% koliko je zabilježeno u petak.

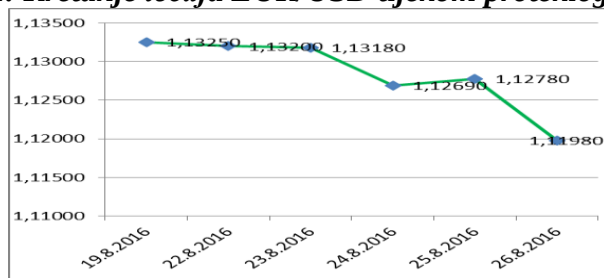
Dionički indeks Dow Jones je na tjednoj razini zabilježio smanjenje od 0,85%, a indeks S&P 500 smanjenje od 0,68%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G)	II tromjesečje	1,1%	1,1%	1,2%
2.	Indeks osobne potrošnje (G/G)	II tromjesečje	4,2%	4,4%	4,2%
3.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) – preliminarno	SRPANJ	3,4%	4,4%	-4,2%
4.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	SRPANJ	-2,0%	12,4%	1,7%
5.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	SRPANJ	-1,1%	-3,2%	1,1%
6.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Ričmond	KOLOVOZ	0,20	0,27	0,05
7.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed Kansas Siti	KOLOVOZ	-2,0	-4,0	-6,0
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	20. KOLOVOZ	265.000	261.000	262.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen sa razine od 1,1320 na razinu od 1,1198, što je na tjednoj razini smanjenje od 1,12%.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Njemačka kancelarka Merkel je izjavila da EU treba da pokaže da može napredovati bez Velike Britanije, s obzirom na to da ona i lideri Francuske i Italije nastoje da zadrže put Europe. Merkel je ovom prilikom izjavila da poštuje odluku Velike Britanije ali, naravno, želi da bude jasno da ostalih 27 zemalja članica EU rade na prosperitetu i sigurnosti Europe. Pored toga, ona je istakla da EU neće ublažavati svoja pravila kako bi se očuvao pristup Londona bankarskom tržištu EU onog momenta kada Velika Britanija napusti EU. Istaknuto je da se s Velikom Britanijom ne može pregovarati o pravnom i regulatornom okviru takozvanog “pasoškog pristupa”, koji omogućava bankama da djeluju, da se inkorporiraju i nude svoje proizvode i usluge na cijelom tržištu EU vrijednom 19 bilijuna USD.

Istraživanje koje je proveo Citi/YouGov je pokazalo da su se, nakon oštrog rasta u srpnju, tijekom ovog mjeseca stabilizirala inflatorna očekivanja građana Velike Britanije za narednih 12 mjeseci. Prema posljednjim anketama građani očekuju inflaciju od 1,8% u narednih 12 mjeseci, što je isti podatak koji je zabilježen i u srpnju. Očekivanja inflacije za narednih pet i deset godina su povećana na 2,6% i 2,4%, respektivno.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	KOLOVOZ	-	4,1%	4,5%
2.	Inflacija (G/G)	SRPANJ	0,5%	0,6%	0,5%
3.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	SRPANJ	2,0%	4,3%	-0,5%
4.	PPI izlazne cijene u proizvodnji (G/G)	SRPANJ	0,0%	0,3%	-0,2%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	SRPANJ	9.000	-8.600	900
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	LIPANJ	4,9%	4,9%	4,9%
7.	Maloprodaja (G/G)	SRPANJ	4,2%	5,9%	4,3%
8.	Pozajmice javnog sektora (bez banaka) (u mlrd GBP)	SRPANJ	-1,9	-1,0	8,0
9.	GDP (Q/Q) P	II TROMJESEČJE	0,6%	0,6%	0,6%
10.	Osobna potrošnja (Q/Q) P	II TROMJESEČJE	0,8%	0,9%	0,7%
11.	Izvoz (Q/Q) P	II TROMJESEČJE	0,7%	0,1%	-0,4%
12.	Uvoz (Q/Q) P	II TROMJESEČJE	0,8%	1,0%	0,1%
13.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	II TROMJESEČJE	-0,9%	0,5%	-0,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio pad sa razine od 0,86648 na razinu od 0,85246, dok je tečaj GBP/USD povećan sa razine od 1,3075 na razinu od 1,3137.

JAPAN

Premijer Japana Abe je tijekom ovog mjeseca predstavio fiskalni paket vrijedan 13,5 bilijuna JPY koji će biti usmjeren ka javnim projektima i ostalim mjerama, obećavajući zajedničko djelovanje sa BoJ sa ciljem oživljavanja ekonomije. Ujedno, ovim su pojačane špekulacije da će potrošnja Vlade, u osnovi, biti financirana od strane BoJ. U izjavi za Reuters, savjetnik premijera Abea Fujii je naveo da će Japan trebati 10 bilijuna JPY za narednu fiskalnu godinu i dodatnih 10 bilijuna JPY za 2018. fiskalnu godinu kako bi eliminirao deflatorni jaz, te dodao da BoJ treba da se drži sadašnjih kvantitativnih olakšica, ali da treba preispitivati politiku negativnih kamatnih stopa.

Kabinet Vlade Japana je u mjesečnom ekonomskom izvješću za kolovoz naveo da je ekonomija Japana na putu umjerenog oporavka, iako su neke slabosti u skorije vrijeme prisutne.

Istraživanje koje je proveo Reuters je pokazalo da većina ekonomista očekuje da će BoJ u narednom razdoblju dodatno ublažiti monetarnu politiku, dok 40% ispitanika očekuje da će BoJ zadržati monetarnu politiku nepromijenjenu.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

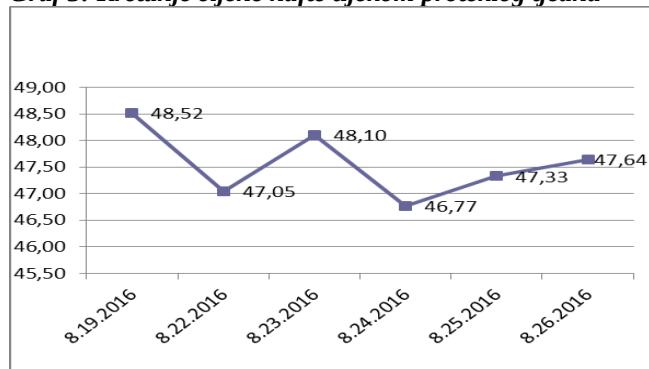
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Vodeći indeks F	SRPANJ	-	99,2	98,4
2.	Koincidirajući indeks F	SRPANJ	-	111,1	110,5
3.	Inflacija (G/G)	SRPANJ	-0,4%	-0,4%	-0,4%
4.	Temeljna inflacija (G/G)	SRPANJ	0,7%	0,5%	0,7%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast sa razine od 113,52 na razinu od 114,00. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan sa razine od 100,22 na razinu od 101,84.

NAFTA I ZLATO

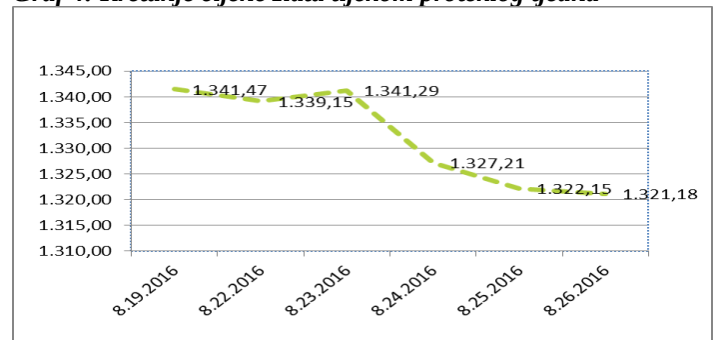
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 48,82 USD (42,84 EUR). Kretanje cijene nafte je tijekom proteklog tjedna bilo relativno volatilno. Početkom tjedna zabilježeno je smanjenje cijene ovog energenta nakon što su pojedini investitori odlučili da realiziraju dobitak zabilježen tijekom prethodnog razdoblja. Već u utorak cijena nafte je povećana pod utjecajem sve češćih špekulacija na tržištu da bi predstavnici Irana ovaj put mogli pristati na dogovor o zamrzavanju obujma proizvodnje u okviru OPEC-a, čime bi se utjecalo na stabilizaciju cijena nafte. U srijedu je ponovo zabilježeno smanjenje cijene nafte pod utjecajem objavljivanja podatka koji su ukazali na povećanje američkih zaliha nafte za 2,5 milijuna barela na tjednoj razini. Tijekom trgovanja u četvrtak i petak investitori su analizirali vjerojatnoću da li će zemlje proizvođači nafte postići dogovor o zamrzavanju obujma proizvodnje ovog energenta, te zbog toga tijekom ova dva dana nisu zabilježene značajne promjene cijene nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 47,64 USD (42,54 EUR), što je na tjednoj razini smanjenje od 1,81%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.341,47 USD (1.184,52 EUR). Sudionici na tržištu zlata su tijekom proteklog tjedna analizirali izjave Fedovih zvaničnika o budućnosti referentne kamatne stope u SAD-u. Nekoliko njih je signaliziralo da će podržati skorije povećanje ove kamatne stope, navodeći napredak domaćeg tržišta rada, ali i rast stope inflacije ka ciljanim razinama. Ipak, svi su bili oprezniji pod utjecajem iščekivanja govora predsjednice Yellen na konferenciji središnjih banaka u organizaciji Feda iz Kansasa. Tijekom trgovanja u srijedu cijena zlata je zabilježila intenzivniji pad nakon što je probila tehničku razinu podrške, a što je aktiviralo veći broj naloga za prodaju ovog plemenitog metala, zbog ograničenja gubitaka. Krajem proteklog tjedna cijena zlata nije bilježila značajne promjene, jer je govor predsjednice Feda Yellen održan nakon zatvaranja londonske burze. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce ovog metala je iznosila 1.321,32 USD (1.179,84 EUR), što je na tjednoj razini smanjenje od 1,51%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.